

Statoil Petroleum AS

4035 STAVANGER

Oslo, 02.05.2018

Deres ref.:
AU-OSE-00104

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/362

Saksbehandler:
Hilde Knapstad

Vedtak om tillatelse til sandblåsing på Oseberg Feltsenter og Oseberg C

Miljødirektoratet har behandlet søknad fra Statoil og fattet vedtak om tillatelse til sandblåsing på Oseberg B, C og D.

Anslåtte utslipp av malingrester til sjø fra sandblåsing på Oseberg B og D er 600 kg. Statoil skal undersøke muligheter for å benytte stillas på disse innretningene og skal samle opp sand og maling dersom det er mulig. På Oseberg C skal det iverksettes tiltak for å samle opp sand og malingrester under sandblåsing.

Statoil skal i den årlige utslippsrapporteringen rapportere til Miljødirektoratet hvor mye sand som er samlet opp.

Tillatelsen omfatter bruk og utslipp av stoff i grønn kategori i det omfang som er nødvendig for gjennomføring av de planlagte aktivitetene.

Tillatelsen er en midlertidig endring av gjeldende tillatelse til boring og produksjon på Osebergfeltet.

Vi viser til søknad fra Statoil datert 7. februar 2018, om tillatelse til utslipp i forbindelse med sandblåsing på Oseberg Feltsenter (Oseberg B og D) og Oseberg C våren 2018. Vi viser også til e-poster fra Statoil datert 8. mars, 16. mars, 17. april og 26. april 2018. Vi viser videre til tillatelse til boring og produksjon på Osebergfeltet, sist oppdatert 5. januar 2018.

1. Bakgrunn

Statoil planlegger sandblåsing og overflatebehandling av deler av stålunderstellet på Oseberg Feltsenter (Oseberg B og D) og Oseberg C. Operasjonene er planlagt å starte opp i april og vare til henholdsvis 2019 på Oseberg C og 2021 på Oseberg Feltsenter. Perioden kan bli lenger siden aktiviteten utføres under visse værforhold og kun vil foregå i sommerhalvåret.

På Oseberg B skal det fjernes et lag med Vinylproof primer Vinylproof HB (high build), siden denne typen maling ikke er kompatibel med malingsystemer som brukes i dag. Arealet som skal behandles på Oseberg B er på 2000 m², og utslippene er estimert til 30 tonn sand og 500 kg maling.

I følge Statoil er det på Oseberg D og C kraftig korrosjon og derfor lite maling igjen på overflatene. Statoil planlegger å sandblåse henholdsvis 1000 m² og 6000 m², og utslippene er estimert til henholdsvis 20 tonn og 100 tonn sand og 100 kg og 600 kg epoxymaling av type Jotamastic 87 og Amerocoat 351.

På Oseberg B og D planlegger Statoil å benytte tilkomstteknikk. Dette innebærer at utførende personell vil henge i seler og at oppsamling av sand og malingrester blir krevende ressurs- og sikkerhetsmessig. Statoil mener oppsamling øker risiko for hendelser for utførende personell fordi jobben utføres i skvalpesonen, på et lite område med mye utstyr, hvor personell utsettes for vind og sjøsprøyt.

På Oseberg C skal det bygges stillas med tilkomstteknikk, mens selve sandblåsing planlegges gjort fra stillas. Statoil mener plasseringen under kjellerdekk vil gjøre det vanskelig å samle opp sand og malingrester på Oseberg C.

Statoil skulle opprinnelig benytte blåsesand inneholdende finpartikulært aluminiumhydroksid, men har substituert denne med en kvartstype sand; NT Granet. Denne sanden er kategorisert i grønn kjemikaliekategori. Statoil vurderer at utslippet av sand vil foregå over en lang tidsperiode, og med spredning, slik at nedslamming av bunnlevende organismer ikke ansees som sannsynlig.

Statoil er ikke kjent med at vinyl- eller epoxymalingen som skal fjernes inneholder tungmetaller. Ved sandblåsing rives den herdete malingen til større og mindre flak som er uløselige i sjøvann. Statoil antar at flakene vil synke til bunns sammen med sandpartiklene og bli liggende der i lang tid. Statoil viser til at herdet maling ikke har en akutt giftig effekt, men at det relateres til mikroplast.

2. Saksgang

Miljødirektoratet behandler søknader i henhold til forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Saken er forhåndsvarslet i henhold til forurensningsforskriften § 36-5, og de forhåndsvarslede instansene fikk anledning til å uttale seg om søknaden innen 15. mars 2018. En kort oppsummering av uttalelsene og operatørens kommentarer til disse følger nedenfor. Miljødirektoratet har vurdert uttalelsene og operatørens kommentarer i forbindelse med vår behandling av søknaden.

1.1 Uttalelser

Fiskeridirektoratet stiller seg undrende til at Miljødirektoratet har tatt denne saken til behandling uten å be om konkret informasjon om innholdet i malingrestene og blåsesanden. De mener søknaden er svært mangelfull og etterspør informasjon om hvilke miljøskadelige stoffer som planlegges sluppet ut. De viser til at mikroplast er nevnt.

Fiskeridirektoratet viser til søknad om sandblåsing på Heimdal (Miljødirektoratets referanse 2016/536) hvor analyser av malingrester har vist konsentrasjoner av tungmetaller over det som gir

klassifisering som farlig avfall. Fiskeridirektoratet ber om begrunnelse for hvorfor malingrester på Oseberg ikke inneholder miljøskadelige stoffer når malingrester fra Heimdal gjør det.

Oseberg ligger på Vikingbanken som er et av de viktigste fiskefeltene i Nordsjøen. Det foregår fiske både med trål, ringnot og dorg, og det er aktivitet hele året. Fiskeridirektoratet viser til at fisket som foregår i området er første ledd i sjømatnæringsens verdikjede, og at det er viktig at matproduksjonen foregår i et område med rent miljø. Fiskeridirektoratet viser videre til forvaltningsplanen for Nordsjøen og Skagerak som har mål for å redusere forurensning og sørge for et rent og produktivt havområde. Videre påpeker Fiskeridirektoratet at sektormyndighetene er forpliktet til å følge denne ved forvaltningen av sine respektive regelverk, og derfor bør stille strenge krav til å beskrive miljøkonsekvensene av forurensende tiltak i dette området.

Fiskeridirektoratet viser til naturmangfoldloven § 10 og etterlyser en helhetlig vurdering av samlet miljøbelastning av denne søknaden samt søknaden på Heimdal, og de mange søknadene som kommer på høring.

Fiskeridirektoratet ber Miljødirektoratet være svært restriktive med å gi tillatelse.

Norges Miljøvernforbund krever at Miljødirektoratet avslår søknaden fra Statoil slik den foreligger, og at direktoratet krevet at Statoil beskriver en oppsamlingsløsning.

Forbundet viser til at det er en ambisjon å redusere utslipp i Nordsjøen, og mener at Statoil sin søknad mangler utredning av alternative løsninger. Forbundet har vært i kontakt med leverandører på overflatebehandling og fått innspill til alternative løsninger. I følge en leverandør forbundet har vært i kontakt med, beskriver Statoil utfordringer med oppsamling og frakt av sand til boredekk. Leverandøren antar ut fra informasjonen i søknaden at Statoil planlegger våtblåsning, og viser til at det er andre typer forbehandling som ikke gir samme utfordring med sanden.

Forbundet anmoder Miljødirektoratet til å kreve oppsamling ved tilsvarende søknader senere.

1.2 Operatørens kommentarer til uttalelsene

Kommentar til muligheter for oppsamling

Statoil informerer om at operasjonen på Oseberg feltsenter (B og D) skal utføres rundt plattformleggene, ned mot 2 meter over havoverflaten. Fordi stillaser ikke vil tåle perioder med sterk vind og sjø må det benyttes tilkomstteknikk. Under disse betingelsene ser Statoil ingen muligheter for oppsamling.

På Oseberg C skal operasjonen gjennomføres ved bruk av stillas. Det er mulig å mobilisere ekstra suger for å få sanden opp på dekk og håndtere den. Statoil mener håndtering av tungt utstyr, slanger og sand på stillasene vil medføre økt risiko for skade på personell og utstyr. Statoil mener også det er avgjørende at sanden blir fraktet bort kontinuerlig, og at det vil være utfordringer når det gjelder krankapasitet. Mye tid vil brukes på håndtering av sanden, noe som vil medføre overtidsarbeid i godværsperioder. Det vil også gå med tid på å forsterke stillaset slik at det tåler vekten fra sanden.

Kommentar til innhold av miljøskadelige stoffer

Statoil viser til at Heimdal fikk pålegg om å analysere malingsprøver etter søknad om sandblåsning i fjor, siden det ikke var kjent hvilken maling som var benyttet. Statoil viser til at det foreligger

informasjon om malingstyper for Oseberg, og at det er innhentet informasjon om at for eksempel bly ikke er tilsatt. Statoil kan imidlertid ikke utelukke at det vil blåses gammel og ukjent maling i områdene. På store deler av strukturene er imidlertid det meste av malingen allerede tæret bort som følge av slitasje fra vann og sjø.

Statoil viser til at malingen er fullstendig herdet, og å betrakte som biologisk inert.

Statoil mener at utslippet kan forsvares, tatt i betraktning at oppsamling vil medføre økt risiko for personell og utstyr, høyere tids- og ressursbruk samt begrenset miljørisiko.

3. Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

3.1 Utgangspunktet for vurderingen

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkår har Miljødirektoratet vurdert de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket opp mot de fordelene og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre, slik forurensningsloven krever.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 er lagt til grunn som retningslinjer ved vurderingen etter forurensningsloven. I tillegg er det lagt vekt på forvaltningsmålene i §§ 4 og 5. Målet i § 5 er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Vi har i tillegg lagt HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten til grunn for behandlingen av søknaden. Vi viser i denne forbindelse til rammeforskriften § 11 om prinsipper for risiko-reduksjon. Paragrafen spesifiserer at skade eller fare for skade på det ytre miljøet skal forhindres eller begrenses i tråd med lovgivingen, og at risikoen deretter skal reduseres ytterligere så langt det er teknisk og økonomisk mulig. Forskriften presiserer kravet til bruk av beste tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsninger, at føre-var-prinsippet skal følges, og at operatørene har en generell substitusjonsplikt når det gjelder faktorer som kan volde skade eller være til ulempe for miljøet.

Miljødirektoratet har lagt til grunn de overordnede rammene gitt i stortingsmeldinger om regjeringens miljøvernpolitikk og om petroleumsvirksomhet. I denne saken har vi lagt særlig vekt på rammene som er gitt i St.meld. nr. 37 (2012-2013), Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Nordsjøen og Skagerak.

3.2 Om naturverdiene i området

I følge Havmiljø.no ligger Oseberg C innenfor miljøverdiområde for Tobis gytefelt nord som er verdsatt med høy miljøverdi. Gytefeltets yttergrenser ligger omtrent 4 km fra Oseberg C og 7 km fra Oseberg Feltsenter. Operasjonen skal gjennomføres utenfor gyteperioden. Både Oseberg C, B og D ligger innenfor et område med moderat miljøverdi for lomvi åpent hav. Forøvrig er det ikke identifisert sårbare arter eller naturtyper som kan påvirkes av aktiviteten.

Overvåkingsresultater fra 2016 for Oseberg C viser enkelte stasjoner med forhøyede nivåer av THC og metaller, samt at enkelte stasjoner hadde lett forstyrret bunnfauna. På Oseberg Feltsenter ble det også identifisert stasjoner med forhøyede nivåer av THC og metaller, samt forstyrret bunnfauna.

Miljødirektoratet vurderer kunnskapsgrunnlaget til å være tilstrekkelig, og finner at aktiviteten ikke påvirker naturmangfold i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foretas derfor ingen nærmere vurdering iht. naturmangfoldloven §§ 9-10.

3.3 Vurdering av søknaden og begrunnelse for vedtak

Vurderingene baseres på opplysninger gitt i operatørens søknad og opplysninger fremkommet skriftlig under saksbehandlingen.

Statoil har tillatelse til utslipp i forbindelse med normal drift og vedlikehold på Oseberg. Utslipp av sand og malingrester fra sandblåsing er ikke omfattet av den gjeldende tillatelsen.

I henhold til eksisterende forvaltningsplaner skal det tas spesielt hensyn til områder identifisert som særlig verdifulle eller sårbare. Dette er områder som ut fra naturfaglige vurderinger har vesentlig betydning for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen, også utenfor disse områdene. Miljødirektoratet legger føre-var-prinsippet til grunn dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger aktiviteten kan ha for naturmangfoldet i området.

Miljødirektoratet har tidligere gitt tillatelse til liknende utslipp på Oseberg og begrunnet dette med at operasjonen er sikkerhetskritisk, at mengdene som går til utslipp er små og at malingrestene vurderes å være nærmest inerte i miljøet. For operasjonene som nå er planlagt er mengdene sand og maling som planlegges sluppet ut imidlertid betydelige, 150 tonn sand og 1200 kg maling.

Sanden som skal benyttes er klassifisert i grønn kategori, men vil eventuelt kunne forårsake lokal nedslamming av bunnfauna. Når det gjelder tungmetaller i malingen, har produsenten av Amercoat 251 ifølge Statoil bekreftet at produktet ikke inneholder bly, aluminium eller tjære. Ut fra informasjonen i databladene til de øvrige malingstypene er det vanskelig å si noe sikkert om innhold av tungmetaller.

I e-post av 17. april skriver Statoil at malingen, som vil rives av i små korn eller flak, vil være partikulær, uløselig i vann og lite nedbrytbar. Statoil vurderer at epoxy eller vinyl kjemisk sett ikke er det samme som plast man kjenner fra bæreposer og drikkeflasker, men at miljøbelastningen økotoksikologisk sett vil være helt lik ved at små syntetiske organiske ikke-nedbrytbare granulater svever i havet og etter hvert bunnfeller. Vi vurderer at malingrestene ved utslipp vil sedimentere med sanden, mest sannsynlig nært installasjonen. Mengden malingrester fra denne blåsesandoperasjonen vil brytes svært sakte ned i naturen og medføre en belastning som kommer i tillegg til utslipp fra tidligere blåsesandoperasjoner.

Miljødirektoratet har veid fordeler og ulemper og lagt særlig vekt på at denne operasjonen er sikkerhetskritisk. Vedlikeholdet er nødvendig for å opprettholde installasjonenes integritet, og sandblåsing anses for å være en egnet metode for å fjerne gammel maling før påføring av ny.

Miljødirektoratet har som utgangspunkt for vurderingene at sand og malingrester skal samles opp der det er teknisk og sikkerhetsmessig forsvarlig. Statoil opplyser at operasjonene primært skal gjennomføres ved tørrsandblåsing, og sanden vil derfor veie omtrent det samme når den tas ned på stillas som når den skal samles opp. Å utføre sandblåsing ved bruk av tilkomstteknikk og stillas er begge risikofylte operasjoner som krever verneutstyr og sikringstiltak. Vi kommer likevel til at oppsamling av sand bør være mulig i tilfeller hvor man benytter seg av stillas. I tilfeller hvor man benytter tilkomstteknikk er oppsamling ikke ansett som teknisk eller sikkerhetsmessig forsvarlig.

For operasjonen på Oseberg B og D hvor tilkomstteknikk skal benyttes gir vi derfor tillatelse til utslipp av sand og malingrester som omsøkt. Vi setter imidlertid som vilkår at Statoil skal undersøke muligheter for å benytte stillas, for eksempel i de øverste områdene under plattformen, og samle opp deler av sand og maling dersom det er mulig. Statoil skal i den årlige utslippsrapporteringen rapportere til Miljødirektoratet hvor mye sand som er samlet opp på Oseberg B og D.

På Oseberg C planlegger Statoil å kun benytte stillas. Stillaset kan dimensjoneres ut fra vekt og operasjon. Det vil ta ekstra tid å samle opp sand og malingrester, men det er en mulighet å dele opp operasjonen over flere sommersesonger dersom det blir for tidkrevende. Miljødirektoratet ser at det vil være en utfordring å håndtere sand og malingrester som samles opp, da det er store mengder og disse må lagres omkring på plattformen. Til tross for at Statoil beskriver utfordringer og kostnader ved å samle opp sand og malingrester, anser Miljødirektoratet at dette er den beste miljømessige løsningen på Oseberg C. Vi begrunner dette med at det er estimert utslipp av 600 kg malingrester, og at denne mengden er betydelig. Malingen er, som Statoil viser til, å anse som mikroplast. Oseberg C ligger også nært til tobis gytefelt nord. Som overvåkingsresultatene viser, er bunnfauna og miljøet på feltet allerede forstyrret. 600 kg mikroplast blandet med sand vil medføre en tilleggsbelastning i et allerede forstyrret område. Da det etter vår vurdering er teknisk mulig og sikkerhetsmessig forsvarlig å samle opp brukt sand, mener vi i dette tilfellet at hensynet til å redusere forurensningsbelastningen til Nordsjøen veier tyngre enn den ekstra belastningen Statoil vil ha med oppsamling og håndtering av sand og malingrester. Statoil skal i den årlige utslippsrapporteringen rapportere til Miljødirektoratet hvor mye sand som er samlet opp på Oseberg C.

Ved planlegging av slike operasjoner fremover må det alltid tas utgangspunkt i at sand og malingrester skal samles opp der det er teknisk og sikkerhetsmessig mulig. Miljødirektoratet vil også utfordre Statoil til å arbeide med å identifisere alternative løsninger for å fjerne maling som hindrer utslipp av malingrester til sjø.

Ved valg av type blåsesand viser Miljødirektoratet til plikten i aktivitetsforskriften § 65, som sier at operatøren skal velge de kjemikalier som gir lavest risiko for miljøskade, samt bruke kjemikalier med lavest innhold av urenheter. I løpet av saksbehandlingstiden har Statoil identifisert blåsesanden (NT Garnet) som er klassifisert i grønn kategori som planlegges brukt i operasjonen. Bruk og utslipp av stoff i grønn kategori tillates i det omfang som er nødvendig for gjennomføring av de planlagte aktivitetene.

Vedtak

Miljødirektoratet gir tillatelse til sandblåsing på Oseberg B, C og D. For operasjonen på Oseberg B og D hvor tilkomstteknikk skal benyttes gir vi tillatelse til utslipp av sand og 600 kg malingrester. Vi setter imidlertid som vilkår at Statoil skal undersøke muligheter for å benytte stillas, for eksempel i de øverste områdene under plattformen, og samle opp deler av sand og maling dersom det er mulig.

På Oseberg C setter Miljødirektoratet som vilkår at det skal iverksettes tiltak for å samle sand og malingrester da det etter vår vurdering er teknisk mulig og sikkerhetsmessig forsvarlig å samle opp brukt sand når arbeidet gjennomføres ved bruk av stillas.

Statoil skal i den årlige utslippsrapporteringen rapportere til Miljødirektoratet hvor mye sand som er samlet opp for Oseberg B, C og D.

Tillatelsen omfatter bruk og utslipp av stoff i grønn kategori i det omfang som er nødvendig for gjennomføring av de planlagte aktivitetene.

Vedtaket innebærer en midlertidig endring av tillatelsen til produksjonsboring, produksjon og drift på Osebergfeltet og fattes med hjemmel i forurensningsloven § 18 jf. § 16.

4. Gebyr

Miljødirektoratets arbeid med tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. forurensningsforskriftens kapittel 39. Statoil ilegges et gebyr etter sats 6, tilsvarende kr. 26 200,- for Miljødirektoratets behandling av søknaden. Faktura ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

5. Klageadgang

Vedtaket, herunder plassering i gebyrklasse, kan påklages til Klima- og miljødepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse. Klagen må sendes innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra klageren fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. Klagen skal sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Miljødirektoratet eller Klima- og miljødepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ingvild Marthinsen
seksjonsleder

Hilde Knapstad
senioringeniør

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Petroleumstilsynet
Oljedirektoratet
Fiskeridirektoratet
Norges Miljøvernforbund